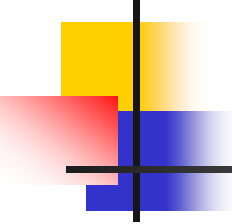

Masarykova základní škola, Stará Paka, okres Jičín

Název šablony:	PRIR2 – Inovace a zkvalitnění výuky v oblasti přírodních věd
Vzdělávací oblast/oblast dle RVP:	6 – Člověk a příroda
Okruh dle RVP:	6 – 4 - Zeměpis
Tematická oblast:	Regiony světa
Název vzdělávacího materiálu (výstižný popis tématu):	Severní Evropa Žák získá základní vědomosti o regionu severní Evropy včetně, baltských republik a Islandu. Materiál je určen k výkladu a práci s mapou.
Kód vzdělávacího materiálu:	Při....
Ročník:	VIII.
Datum odučení vzdělávacího materiálu:	
Jméno autora:	Mgr. Pavel Antoš

Severní Evropa

Základní vymezení

- **Severní Evropa** tvoří severní část evropského kontinentu. V různých obdobích byla často rozdílně definována, v dnešní době je její vymezení ustáleno převážně na:
- **Severské státy** (Nordické země), jež zahrnují Dánsko, Finsko, Island, Norsko, Švédsko, Ålandy (Finsko), Faerské ostrovy (Dánsko), poloostrov Kola (Rusko), Špicberky, Jan Mayen (Norsko).
- **Baltské státy** - Litva, Lotyšsko, a Estonsko.

Co mají společného?

Přírodní podmínky

- přímořské podnebí na rozhraní mírného a subarktického pásu (ovlivněn Golfským proudem)
- lesy (smíšené, jehličnaté – tajga) = zachovaná příroda
- krátké a prudké řeky (vodní elektrárny)

Socioekonomické podmínky

- přímořské státy – důležitá námořní doprava, rybolov
- vysoká životní úroveň (kromě baltských států)
- náročné stavby v dopravní síti (mosty, tunely)
- nízká hustota zalidnění
- germánské národy (Finsko – ugrofinské)
- rostoucí význam cestovního ruchu

NAKRESLI MAPU STÁTŮ SEVERNÍ EVROPY:

Doplň: členitost (poloostrovy, ostrovy), povrch, vodstvo (jezera, ledovce, moře, zálivy aj.), sopky, významné vrcholy

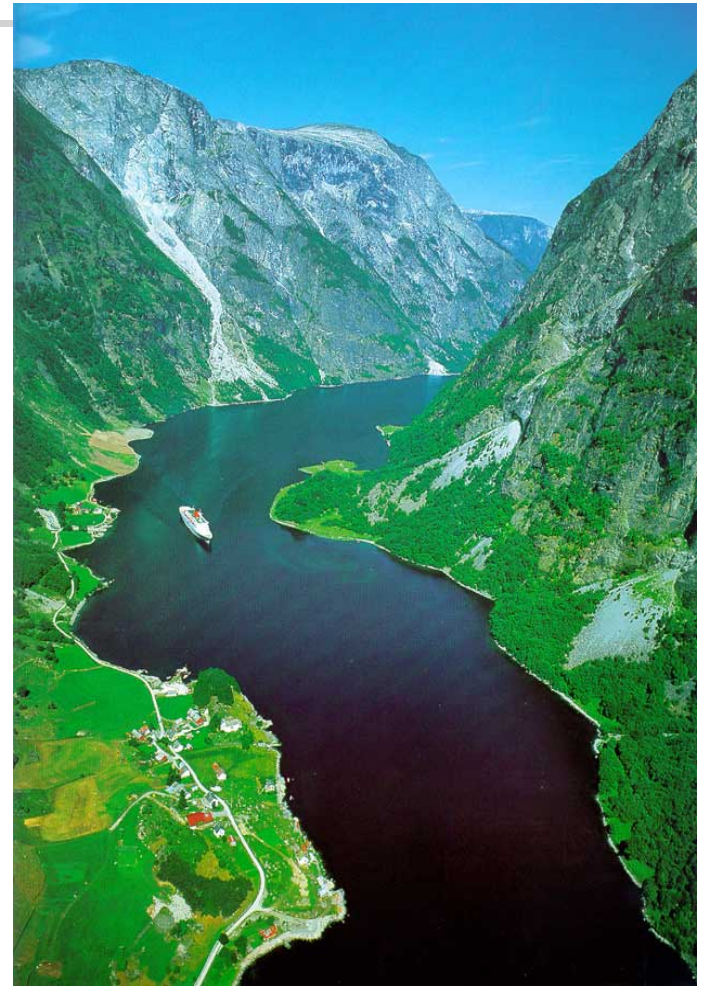
O ZEMÍCH SEVERNÍ EVROPY ZJISTI:

- **Základní údaje:** hlavní město, zřízení, poloha, rozloha, počet obyvatel, hustota zalidnění.
 - **Přírodní podmínky:** doplnění k mapě (například: vodstvo, povrch, členitost, podnebí, vegetace)
 - **Socioekonomické podmínky:** zemědělství, těžba, průmysl, doprava, sídla a obyvatelstvo.
-
- **NORSKO, ŠVÉDSKO, FINSKO, DÁNSKO, ISLAND, LITVA, LOTYŠSKO, ESTONSKO**

NORSKO – OSLO (král.)

- Přímořský (Skandinávský pol.), 324 tis.km², 4,2 mil., 13 ob/km².
- Fjordy, podnebí ovlivňuje Golský proud, protáhlý tvar státu a Skandinávské pohoří, pouze 4% orná půda.
- Rybolov, těžba dřeva (výroba papíru) a ropy ze Severního moře, výroba vodní el. energie (hliníkárný), velká obchodní flotila.
- Závislá území: Špicberky, Jan Mayen, Bouvetův ostrov, Ostrov Petra I.
- Není členem EU.

ŠVÉDSKO – STOCKHOLM (král.)

- Přímořský (Skandinávský pol.), 450 tis.km², 8,6 mil., 21 ob/km².
- Pohoří a plošiny, ledovcová jezera, 2/3 rozlohy tajga.
- Rybolov x jih obilniny, těžba železné rudy (Kiruna, Gällivare) a výroba oceli, strojírenství a dřevozpracující.
- Výroba zbraní.
- Vyspělý sociální systém.

FINSKO – HELSINKI (rep.)

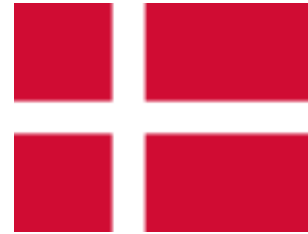
■ Přímořský (Skandinávský pol.), 338 tis.km², 5 mil., 16 ob/km².

■ Povrch zarovnan ledovcem – země „tisíce jezer“ (ve skutečnosti přes 60 tisíc), tajga (nejvíce lesů v Evropě) x na severu tundra.

- Rybolov x zemědělství jih, málo nerostů, významná těžba dřeva a dřevařský průmysl, komunikační technika (NOKIA). Ugrofinský národ + sever Laponsko.

DÁNSKO – KOBENHAVN (král.)

- Přímořský (Jutský pol.), 43 tis.km², 5 mil., 120 ob/km².
- Leží na rovinatém Jutském poloostrově a přilehlých ostrovech v mírném podnebném pásu. 60% povrchu zaujímá orná půda. Grónsko.
- Důležité a vyspělé je zemědělství (vývoz), těžba ropy ze Severního moře.
- Autonomní území: Grónsko, Faerské ostrovy

ISLAND – REYKJAVÍK (rep.)

- Ostrovní, 103 tis.km², 0,3 mil., 3,3 ob/km².
- Sopečná aktivita (sopky, gejzíry), pevninský ledovec.
- Důležitý rybolov (r. 2006 - zahájený výlov velryb), chov ovcí a roste význam CR. Geotermální energie (vytápění a ohřev vody).
- Není členem EU.

LITVA – VILNIUS

- 65 200km², 3 200 000 ob, 52 ob/km².
- Pobaltský stát ležící v **mírném pásmu** na přechodu **oceánského** a **kontinentálního klimatu**.
- Litva je průmyslový a zemědělský stát. V zemědělství převažuje živočišná produkce nad rostlinnou. Chov prasat, **skotu**, koní a **drůbeže**. Produkce masa, mléka a rybích výrobků.
- Světoznámá je produkce **jantaru**.

LOTYŠSKO - RIGA

- 64589 km², 2 100 000 ob., 35 ob./km², 27% ruská menšina
- Povrch je většinou rovinatý, nížinný, místy s pahorkatinami. Území bylo modelováno pleistocénním **ledovcem**. Podél pobřeží Baltského moře leží **pásmo písečných dun**.
- Lotyšsko je průmyslový a zemědělský stát. Hlavní průmyslová odvětví: strojírenství, elektrotechnika, **radioelektronika**, papírenský, chemický, potravinářský, textilní, dřevozpracující průmysl a průmysl stavebních hmot.

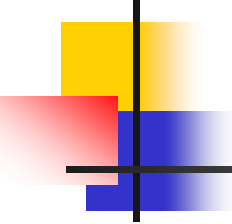
Riga – hl. město

ESTONSKO – TALLIN

- 45 226 km², 1 300 000 ob., 30 ob./km²
- Estonsko leží na východním pobřeží **Baltského moře** v severozápadní části Východoevropské roviny. V Estonsku se nachází více než 1 400 jezer a značné množství **močálů**, rašelinišť a bažin.
- Estonské hospodářství je založeno převážně na **službách**, významný je zejména sektor informačních technologií, telekomunikace a bankovníctví. Z průmyslových oborů jsou nejdůležitější elektrotechnický, dřevozpracující a chemický průmysl, těžba ropných břidelic a **stavba lodí**. Významnou roli hraje též **rybolov**.
- Rychlý růst estonského hospodářství je podporován přísunem kapitálu ze **skandinávských zemí**. Přes estonské přístavy prochází i významná část ruského zahraničního obchodu, mimo jiné i ruská ropa.

Seznam literatury

- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy – Fortuna 2005
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Evropa>
- http://www.jindrichpolak.wz.cz/skola_prezentace8.php
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Island>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C3%A1nsko>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0v%C3%A9dsko>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Norsko>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Litva>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Loty%C5%A1sko>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Estonsko>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Jantar>
- Materiál je určen pro bezplatné využívání pro potřeby výuky a vzdělávání. Jakékoli další využití podléhá Autorskému zákonu.